

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de dōne ori pre septem
mana: Duminec'a si Joi'u. — Prezume-
ratuinea se face in Sabiu la expeditur'a
foiei pre afara la c. r. poste cu bani
gata prin scrisori francate, adresate către
expeditura. Pretiul prenumerationei pen-
tru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear
pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 40 ANULU XXI.

Sabiu, in 1729 Maiu 1873.

Din Francia.

Telegramele din urma din Parisu ni aducu sci-
rea despre demissionarea presiedintelui republicei
Thiers si despre alegera maresialului Mac
Mahon de către adunarea națională din Versailles
in locul demissiunii presiedintei în aceeași
cualitate.

Sâmbăta inca nu se acceptă nimenea că Thiers
sa se vada asiā in grada constrisut a-parasī scaunu-
lu de presiedinte alu provisorei republice. Cu dōne,
frei dile mai inainte diurnalulu lui Gambetta, „Republi-
que française“, ridea de cei ce exprimau temere, ca
drépt'a va fi in stare sa restorne pre Thiers si totusi adi
Mac Mahon e presiedinte in locul lui Thiers.
Cu 390 voturi se alese Mac Mahon in siedinti'a
adunării naționale dela 24 Maiu, si dupa com-
munitescu telegramele nu fāra de a face greutăți s'a
indoplecatu (Mac Mahon) a primi oficiul de presie-
dinte.

„Diurnalulu oficial“ anuncia schimbarea ace-
stă in tipulu urmatoriu: Spone mai antāu ca demis-
sionea lui Thiers e primita de către adunarea na-
țională si ca in locu-i alesu pre Mac Mahon si ca
acestă a primitu alegerea.

Presiedintele adunării primește la finea siedin-
tiei urmatorei scrisore din partea lui Mac Mahon:

„Domnilor deputati! Me supunu vointice edu-
nării naționalei, pastrărea suveranităției naționalei,
si primescu demnitatea de presiedinte alu republi-
cei. Patriosmului meu i s'a impusu o respon-
sabilitate grea, dara cu ajutoriul lui Ddieu si prin
alipirea armatei, careva va fi pururea o armata a le-
gei si a scutului pentru toti oménii de omenia vomu
continuă intrunuti opera eliberării teritoriului fran-
cesu si a restaurării ordinei si moralei in tiéra.
Vomu sustiené pacea internă dupa principiele pre
cari se radima societatea. Pentru acéstă garanteu
cu cuventul meu de onore că barbatu si soldatu
de omenia.“

Foile radicale recomandă din parte-le liniște
si legalitate, precauție si intelepciune.

In séră din 24 spre 25 Maiu eră Parisulu in
ore-care agitație, dara nu s'a intemplatu nici o
desordine.

Ministeriulu celu nou e déjà compus.

Cris'a acéstă a urmatu din constituția ce
eră presentata adunării, prin carea republică mo-
derata avea sa devina definitiva. Proiectulu o'a plă-
cutu nici monarchistilor nici republicanilor.

Diurnalele spunu ca armat'a e in cea mai mare
parte bonapartista.

Sinodulu archidiecesanu.

Siedinti'a IX din 23 Aprilie.

Canta sa revenimu asupr'a unei părți din sie-
dinti'a IX din cauza ca neavendu redactiunea insem-
nările sele proprie nu s'a putut informa destul de
exactu despre unele detinri interesante din sie-
dinti'a acéstă. Completându-ne informatiunile dupa
notitie stenografice, cele primiramu mai in urma,
reapucam firul dela incidentul urmatoru:

Pop'a propune ca de ore ce consistoriul
dupa cum se vede din reportul consistoriale, n'a
impărțit 2000 fl. ci numai 1000 fl. sinodulu sa i
esprime parerea sea de reu, ca n'a urmatu conclu-
sului sinodului din a. tr. in privinti'a acéstăi.

Dr. Puscariu intrăba pre propunetoriu ca la ce
conclusu sinodalo se provoca.

Presidiulu constatăza, ca consistoriul archid.
togma in veritatea conclusului respectiv alu sino-
dului a urmatu, cāndu a preliminat si pre an. 1873
1000 fl. si i pare reu ca si astadi că si mai nainte
vede ca sa facu imputări Consistoriului archidiecesanu,
ca acestă nu aru respectă conclusele sinodului
archidiecesanu, ci cu tendintia s'arū radică preste

valoreala loru, care tendintia n'are nici unu motivu.
Consistoriul archidiecesanu a fostu totu-deun'a pre
länga o administratiune conscientioasa si asiā nu a
avutu nici odata tendintie de cari i se impota.

Macerariu, dice ca caus'a neinpărtirei
au fostu pentruca cerenduse dela protopopi parerea
acéstăi au întăriti, si conspecte pentru impartirea
ajutoriului preliminat au lipsit si de aceiā inpar-
tirea nu s'au potutu esefutu. —

Pop'a este provocato de mai multe voci sa-si
retraga propunerea, dara o sustiene.

Este provocato a aretă la ce conclusu sinodulu
se provoca, cauta actele sinodului si nu sfla,
in fine Hani'a i aduce carte deschisa si i aretă
conclusulu sinodulu pre care lu cetesce si din care
se vede ca sinodulu archid. din 1872 a preliminat
numai 1000 fl.

Puscariu sfârdu propunerea dep. Pop'a
de-nesfundata e de parerea, ca m. sinodul se-i dea
reproba. —

Macerariu afirma, ca reprob'a nu-se pote
primi. — Déca dep. Puscariu au facutu contr'a pro-
punere, atunci se aduca si motive inainte prin care
se combata propunerea facuta de dep. Pop'a, cāci
sinodulu arch. numai atunci pote pasi la pedepsi-
rea unui deputato prin votu de reproba, cāndu 'si
va fi cāscigatu deplina convicțiune ca propunerea
s'au facutu cu intenție rea, ceea ce nu susta.

Gatianu propune a se trece la ordinea
dilei preste incidentul de fatia, carele nici sa nu
se trēca la protocolu.

Dr. Puscariu pre lăngă conditiunea din
propunerea lui Gatianu si retrage propunerea.

Presiedintele regreteza de nou easurile cari au
venit inainte si cu ocaziunea cāndu sa pertratul
petitiunea din Furesiora din cari se vede ca unii
barbati inteligenți nu numai nu s'implinesc dato-
rintele fatia cu bunele intenții ale Consistoriului
archid., ci produc incurcaturi, cari ingreuează ad-
ministratiunea. — Aceste le observă presidiulu
in genere si dice ca expresiunile aruncate asupr'a
consist. archidiecesanu nu suntu la locu.

Hanu a luându cuventul dice, ea densulu nu au
aruncat cuvantul de moi nainte asupr'a Ven. cons.
arch. cāndu au disu ca fāra procedura bisericico-jude-
cătorescă orbecāmu, ci au disu ca noi in lipsa ata-
rei legi necesari suntemu impinsu si din partea ven.
cons. arch a orbecă, si prin acestea cuvinte au vo-
itu numai a aretă urgint'a necesitate de stare lege.

Pop'a sustiene propunerea sea.

Branisce propune trecerea la ordinea
dilei preste acestu incidentu neplacutu si priminduse
propunerea comisiunei in privinti'a celor 1000 fl.
se incheia siedinti'a.

Siedinti'a X.

Suscepnduse siedinti'a dupa amēdi dep. Bran-
isce, din motivu ca realitățile bisericesci nu-se intro-
ducu in cartile funduari pre titululu celu adeverato
face propunere, ca atât realitățile bisericesci, por-
tiunea canonica cātu si piele legate aflatōri in
usufructul preotilor sa se inscrie in cartile fundu-
ari pre numele resp. „bisericu g. o. r.
cā proprietare“ si oficiile parochiali
numai „cā usufructu r. i.“ —

Se transpune comisiunei pentru propuneri. —
La ordinea dilei se pone referad'a comisiunei sco-
lari si anume propunerea pentru casarea postului
salarisatu din senatulu scolasticu si preliminarea
unei remuneratiuni de 600 fl. pentru unu asessoru
scolasticu si 600 fl. pentru inspectori districtuali,
care propunere au datu ansa la o delungata si
infocata discussiune.*)

Mei intāiu suscepse cuventul deputatulu Bra-
nu: O mare tempestă ni-s'a infacișatia in objec-

* Dāmu locu unor cuventări in estenso pentru ca
sa veda publiculu cum a urmatu dezbatera. Red.

tră celelalte părți ale Transilvaniei pentru
provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl.
iēre pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru
princ. si tieri straine pre anu 12 1/2 anu 6 fl.

Inseratele, se platește pentru intăia
ora eu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora eu
5 1/2 cr. si pentru a treia repetiție eu 3 1/2
cr. v. a.

tul acestă, care este pusu pre tapetu, o gramada
de cogete ne intetiesce incătu nu scie omulu de
unde se suscipe firul vorbirii sele. —

Membrii sinodului arch. de 3 ani de dile petrun-
si de acea convictiune, ca causele nōstre scolari
au ajunsu la starea cea mai dejositora, la degra-
darea nōstra natională (Nu se pote sa fi-disu ora-
toriul asiā ceva! Red.) ca in tempii trecuti, cāndu
noi eram incausiti si ferecati in catenele servitutie,
ceea ce nu ne au venit de arie, ci numai din
lips'a inteligintii de lips'a scolelor nōstre, din lips'a
culturei poporului nōstru român, au lucratu din
poteri la radicarea scolelor nōstre din atare stare
deplorabila. —

Bas'a constituției nōstre bisericesci, garantia
ei pote fi numai aceea, cumca poporul nostru, in-
teligintia nōstra sa sia radicata din staree, in care
se afla, la o cultura mai inalta, mai insemnată,
deca nu egala culturei celor-lalte națiuni bateru
aprope de mesur'a acelei'. — Déca privesce omulu
lucrul la ivel'a dintălu atunci trebuie sa se bucur
ca amu cascigatu la fonduri salariula senatorelor
scolari pre anul intăiu si pausialu, care trece
in mii, incătu aru trebui omulu sa-si gratuleze
pentru atare castigă insemnată, pre cāndu astăzi
afăram in cestiunea scolaria unu retrogradu.

In sensulu st. org. § 127. cons. arch. este
datoriu stramite din tempu in tempu oulu său doi
comisari din sinulu seu spre cercetarea scolelor.
Acăsta nu s'a intemplat. — Membrii sinodului
s'a vediuto indemnati pentru importanta objectului
se cugete pentru altu modu in cestiunea scolară,
că se potem progresă si noi. —

Amu disu atunci, ca respectez, stimezu si
apretiuvesc parerea individuală a fia-cărui dintre noi,
cu multu mai multu inse parerea unui „care are
dreptu sa pretinda ca cunoște lucrurile de sub
cestiune, dara pretindu, că sa respectam in ase-
menea modu parerea individuală a ori-cărui altui
dintre noi. Atunci s'au disu, ca pentru agendele
scolari, cari se orca pre unu abia la 200—300
numeri, nu merita referentele scolari salariu de
1200 fl si 600 fl. pausialu itinerulu. Astăzi audim,
ca 300 de numeri suntu pre puteni; bă si dintre
acesti numeri numai 12—13 aru fi de conceptu si
cele-lalte suntu numai curentie si pentru acestea
aferenti nu merita referentele scolari nici 200 fl.

Sa intonatu ca scolile nōstre suntu in cea mai
deplorabila (?) stare, fiindu oa numai forte putine
suntu provide in sensulu legei, si scolarii numai
cu 30 de procente cercetăza scol'a. Ne-amu con-
vinsu ca terenul acestă este numai o tielina ne-
productiva, sterila si cere, că referentele scolarii se-
puna mān'a si sa-lu lasușca, sa caute tōte medi-
lōcele spre radicarea scolelor din acăsta stare de-
plorabila* bă acherontele sa-lu misce.

In anul 1870 s'a alesu unu referinte scolarii
salarisatu cu scopu, că causele scolarii sa inainteze si
prosperedie.

Nimic'a nu s'a facutu in cestiunea scolară; nici
lēfa nu s'a incassat in anul primu, nici s'a lucratu
ce-va pre acestu terenu sterpu, ba nici cons. arch.
n'au recunoscutu necessitatea de a tramite pre refer-
ente in fat'a locului, unde necessitatea au cerutu
si unde scolile nōstre au fostu si suntu amenintate
cu desconfessionarea loru. Aru fi fostu sacrul nō-

*) Este de totu deplorabilu cāndu unu barbatu in-
carantul invertit de altăea ori „deplorabilitatea scolelor“,
pre cari le cunoște din audite, si care facu onore archi-
diecesei intre scolile altoru confesiuni din patria. Nu
sustinem nici noi ca scolile aru fi astadi unu ce non plus
ultra, dară oménii cari pasiesc in publicu, sa aiba altă
conscientia incătu sa judece, ca legile patriei nōstre au fostu pâna
eri alătă-eri numai pentru nobili si privilegiati si ceea ce
nu s'a facutu in 400 de ani nu se poate face in 10 său
20; déca asemenea inse presentulu cu trecululu, sa ierte
ori si cine, ca e deosebitre totu va fi.

stru obligamentu, că cu tota energie sa fina latoru dela 1871 incóce, că sa coltivámu acestu teren sterile, că sa ne putem uitá cu mandria indereptul nostru, cu atât'a mai vertosu, căci antagonii nostri lucra neinocetatu si cauta tota mancitate scóleloru nóstre, că pre basea art. de lege 38 sa le pôta scóle de sub jurisdicțiunea nostra confessionale.

Sa aruncámu o privire la scóle din Francia, carii sta mai bine decât' ale nóstre, si vedem, ca ministrul Iules Favre, cîndu raportulu scolaru despre anul 1872 cu more nemultiamire au venit la acea convingere, ca scóle din Francia nu se află într'o stare favoritória, si dice, ca este neaperat de lipsa a-si dă silintia, că scóle sa se radice la unu stadiu mai inaltu si coresponditoru stării Franciei actuali.

Asemenea nu e multiamitu ministrul din Cisalitan'a Stremaier cu starea scóleloru din Austria cisalitana si au luat cele mai energice mesuri in cestiu scóleloru sa inainteze si prospereze si că scólele sa se radice la inaltimia, pre care o pretinde tempulu de astazi. — Totu asemenea sta lucrul cu scólele sasesci aci la noi, unde sasii 'si dă tota silintia sa radice scólele la adeverat' loru missiune, avendu acea convingere, ca dea scólele loru voru fi cele mai bune atunci nu le voru paté supune cele-lalte națiuni din patria.

Vedem, asiá dara, ca tota statele si națiunile civilisate lucra la inaintarea si progresarea scóleloru, ba chiaru in Francia, republicanii cu monarchistii dimpreuna au primitu cu mare entuziasmu esposeulu ministrului Iules Favre, intepati fiindu in anim'a loru de funestul resultatu alu catastrofei dela Sedanu, carea au fostu numai o urmare a lipsei de scóle. — Credeti ca dora noi amu ajunsu la culmea culturei poporeloru civilisate si nu avemu lipsa de referinte scolaru, care sa mérge in fatia locului, sa cerceteze tota posibilele midilóce, sa faca scóle, sa le indrepte, sa starbiésca, că acelea sa se provédia cu recusitele si aparatele trebuinciose, sa lucre că sa se faca raportori esacte scolari annuali la senatulu scolasticu arch? — Credu, dupa cum, au disu dep. Fratesiu, ca se nimicimu conclusulu sinodului din anul trecutu, ca acestu lucru se pôte dupa lege intemplá, dea se motivéza cu efectu ca scopulu legii s'a ajunsu. — Acest'a inse la noi nu s'a ajunsu, căci institutiunea creata de sinodulu archid. in anul 1870 nu s'a posu in lu-

crare nu s'a realizatu conformu conclusului adus de sinod. archid. — Acum amu cadiotu noi si datu indereptu cu scólele nóstre in trei ani mai multu că mai inainte intr'o suta de ani.

Dupa propunerea comisiunei scolare postulu de referinte aru trebui sa-lu destituámu, de-si din raportulu consist. archid. amu vediuto starea deploabilă a scóleloru nóstre. Amu auditu ca din 15 protopresviterate nu au sositu raportele cu conspectele cerute prin consist. archid. — Amu auditu din raportulu consist. ca acolo nu se cere destituarea postului de referinte scolaru ci s'a reconoscute numai necessitatea ca referintele scolaru sa trebuitu sa refereze in cele 28 de siedintie, prin care au fostu impedeceatu de a esti in visitatiune scóleloru din archidiocesea.

Piesele din referad'a scolaru s'a ureatu la 200, dintre care suntu numai vr'o 12 de conceptu si cele-lalte 188 suntu numai curentie. — Pre lângă referarea acestor obiecte, cari nu au putut pre-tinde tempu lungu, pulea sa faca referintele scolaru escursiunea in archidiocesea, căci si pentru acestu scopu i s'a votat la 1200 fl. si 600 fl. pausialu de drumu.*)

Aveti bunetate puneve-ti starea miserabila a scóleloru inaintea ochiloru, aveti bunetate si puneve-ti inaintea ochiloru si silintele cele neobosite si neadorminde cu carii se silesco altii dia si noptea a săo scólele nóstre de sub jurisdicțiunea nostra confessionala si a le transformă in scóle comunali — scólele nóstre a tienutu biserica si biserica naționalitate; dara puneve-ti inainte tienta si demnitatea sinodului arch. si se remanemu consequenti. Inainte si numai inaintea dloru si nu indereptu. Acestu postu odata sistemizatu si reconoscute din partea sinodului arch. de cea mai dintâi insemnata sa se sustina in tota intregitatea sea. Dêca nu s'a făcutu in 3 ani de dile cele de lipsa in acést'a causa de atâtu de mare importantia, dea acceptarea sinodului nu s'a satisfacutu, dea sperantiele nutritre despre acestu institutu nu s'a implinitu, cu atât'a mai vertosu se sustinemu postulu acest'a acum'a si sa ne silim cu tota midilóce, că sa se urmeze in intielesulu conclusului sinodului arch.; căci numai prin acést'a vomu ajunge scepulu celu dorim, — Me miru dloru, ca stimat'a comisiune scolaru, s'a dusu mai departe de cătu cons. arch, care nici

*) Pausialulu nu s'a votat referintelui, ci comisariloru, R.

o jota nu dice despre casarea seu stergerea acestui postu, ei dorescu numai, că sinodulu arch. sa preciseze mai bine că pâna acum datorintele acestui ampliatu scolasticu. — Si comisiunea dice josu cu postulu acest'a de referente scolaru si se concredeau acést'a afacere importanta cons. arch. că acest'a se face in acést'a directiune dispositiunile de lipsa. —

Cu acést'a ideia nu ne pntem inpreteni, căci nu se pote realiză si nu ne pote multiomii nici pre de parte. — Acum facem tabula rasa cu unu postu despre a cărei vitalitate ori nepracticabilitate nu suntem convins, acést'a casare nu este consulta si nu se pote aduce in consonantia cu demnitatea sinodului nostru. — Cá sa se satisfaca dorintei cons. arch. se precisamă cerculu datorintielor acestui referinte. Dupa mine comisiunea lui de câpetenie aru si că se cerceteze tota scólele in archidiocesea in fia-care comuna mica si mare si se-si dea tota silintia spre radicare scóleloru nóstre, de la cari depinde ve-nitoriu inflorirea nostra existentia si garantia na-tiuniei si bisericei nostra române. —

Din acestea temeuri si considerante facu propunere, că postulu de referinte scolaru cu lefa anuala de 1200 fl. si 600 fl. pausialu de drumu sa se sustiena si pre venitoru si sa se voteze suplentelor acestui o remuneratiune anuala de 200 — 300 fl. cu insarcinarea că se pote referada in senatulu scolasticu. Deci recomandu acést'a propunere m. sinodu spre acceptare, căci numai asiá potemu se inaintam si prosperam. —

Gallu: Asiu si dorit u audi in cau's a acést'a importanta opinionea acelor barbatii, carii in specia se occupa cu causele scolare. Din parte-mi mi ieuvia a face numai unele reflectiuni antevorbitorei, care au pornit din acel punct de mâncare, ca din neinfiintarea postului de referinte scolaru s'eru face pasi retrogradi in causele scolare. —

Inainte vorbitorei au motivat parere sea, ca numai unu referinte scolaru definitiv este in stare a provedea si resolvă agendele scolare, a aperă si tiene scólele nóstre de confessionali. Densulu au mersu in argumentarea asertiunilor sole si la motive politice de carii trebue sa ne ferim in interesulu adunărilor nóstre. Au deosebitu agendele referintelor scolare in două parti: in agendele scolare in gremiu si in agendele in fatia locului, unde se inbarbateze pre omeni a face scoli si unde ob-viu pedeci sa le delature si se apere interesele

determinat corespundu totu atâtoru lioii intunecate putemu conchide, ca in atmosfera absorbitoria, carea produce linile intunecate, corpulu cutare esita in forma de abure. Vomu vedé mai injosu ce folose si norme vomu puté trage din acestea, spre a puté cunoscere materiale din cari suntu compuse corporile cerești.

III.

Aplicarea analizei spectrale la corpu-rele cerești.

Spectrul sôrelui si linile lui Fraunhofer.

Sôrele ne da exemplulu celu mai splendidu despre spectrul reintorsu, de care vorbirâmu dejă. Indreptandu către ceriulu limpede unu spectroscopu proveditu cu o apertura lata, capetâmu unu spectru continuu pomposu, fără de linii limpedi ori intunecate, carele lucesc in colorile cele mai frumos si mai splendide. Ingăndu ince apertur'a spectroscopului pre cătu se pote de tare, capetâmu unu spectru stratificat de o serie de linii mai multu sau mai putinu intunecate, si de trasuri nebulosu. Dea voim sa avemu unu spectru prolungit, avemu sa intrebuintamai multe prisme; prin acestea se maresce totulu; linile si trasurile cele grise se desfac in linii singuratici mai fine si in grupe de linii atât de caracteristice, cătu onulu usioru le pote memorisa si distinge deolalta.

Inca la anul 1802 Wollaston observă si descrise in spectrul sôrelui aceste trasuri intunecate; la anul 1814 ince Fraunhofer din München le scrută mai acurat si le desemnă; dara pre lângă tota genialitatea si scrutările osteniciose a fizicilor celor mai renumiți, nimenui nu-i succese sa spuna modulu cum se nascu, si care e natura acelor trasuri, pâna la anul 1859 ajunse Kirchhoff la acesta descoperire epocală.

Fraunhofer observă cam la 600 de linii de acestea, si că sa pote trage omenii folose din numeratele colori a spectrului solaru, elu insemnat pre 8 mai caracteristice cu literele A, B, C, D, E,

FOLIÓRA.

Analis'a spectrale.

(Dupa Dr. H. Schellen.)

(Urmare din nr. 29.)

Din tota acestea vedem, ca corporile solide, hindu albe de vapaia, eradiéza mai multa lumina decât' gazarile invapaiate; acele corpori inse au proprietate de a absorbi si mai multa lumina decât' gazarile, si dupa impregurarii absorbu chiaru tota lumin'a cadietória, straportându oscilările aetherului la materia loru ponderosa. Considerându dara, ca corporile, care eradiéza mai usioru si mai multa caldura, potu se primésca si se absorbă din afara si mai multa caldura, numai decât' ne vine ide'a, ca intre emisiiune si absorbtione trebuie sa existe o reesi-care reciprocitate. Aceasta reciprocitate ventilata de multi barbati de specialitate renumiți, nu o potu statori nimenea, pâna cîndu la anul 1860 i succese lui Kirchhoff. Din opulu seu despre raportulu dintre puterea corporilor de a esmiti si de a absorbi caldura si lumina resulta legea renomata, ca „relatiunea dintre puterea de emisiiune si absorbtione a unui si aceluia-si soiu de radii e un'a si aceeasi pentru tota corporile la temperatura egala”, carea va luci pururea că un'a din cele mai momentoase legi, si va eternisá numele inventatorului pentru valoarea universală si pentru aplicarea ei multifarie.

Reintorsetur'a spectrelor de gazu.

Din legea lui Kirchhoff resulta ca, fia-care gazu seu fia-care abure absorbe si debilităza pre acei radi de lumina — trecendo prin elu — cari i eradięza elu, cîndu pentru toti cei-lalți radi coloriti remânu cu totul strevedietitoise. Asiá de exemplu: aburele de natriu invapaiatu, intre relatiuni ordinare, forméza unu spectru, care constă din o linia dupla limpede si de colori galbeni că oran-

giulu, asiá dara eradiéza numai lumin'a ast'a galbenă. Lasându acum se tréca prin aburele de natriu lumin'a sôrelui, a arcului de flacara electricu, a varolui ce nivăieza in gazu inflamatoriu, acelu abure va stinge din lumin'a alba numai pre acei radi galbeni, cari i eradiéza densulu fiindu invapaiatu. Toti cei-a-lalți radi, cum suntu cei roșii, orangii, verdi, vineti si violeti trece prin densulu nedebilitati. Kirchhoff ni-o documentează ast'a, prin experientele sale. Asemenea potu documenta totu ast'a si cu aburii de lithiu, caliu, strontiu, calciu si bariu, cari toti stingu din spectrul continuu pre acei radi coloriti, cari i eradiéza densii fiindu invapaiati. Asiá, aburii invapaiati de lithiu ne dau pentru sine unu spectru, ce constă din o linie intensiva rosie, si din un'a de orangiu mai debila; aburii lithiului absorbu inse chiaru colorile acestea cîndu trece lumin'a alba prin ei.

Din acestea resulta, ca linile limpedi, ce caracterisează natriulu, litriulu etc. se straformă in linii intunecate, cîndu trece prin aburii loru lumin'a cea intensiva alba a corporilor invapaiate solide ori fluide. Spectrul aburelui de natriu invapaiatu e o linia (linia dupla) limpede galbenă orangie, iera cea-lalta parte din spectroscopu apare intunecata; trecendo inse prin aburii de natriu, de o temperatură nu multă flacără alba a unui corpu invapaiat solidu ori fluidu, totu spectrul 'lu vomu vedé coloritul, afara de acele locuri, unde se află linia cea intunecata de natriu. Kirchhoff numi asiá dara cu totu dreptulu fenomenulu acest'a „reintorsetur'a spectrelor de gazu.”

Lasându lumin'a unui corpu solidu ori fluidu alb de vapaia sa tréca prin o atmosfera compusa de exemplu din aburi de natriu, lithiu, fier etc. fia-care abure va absorbi pre acei radi, care i-aru si esmisu densulu, fiindu invapaiatu; spectrul asiá dara va apărea încarcat de trasuri intunecate acolo, unde aru si sa aiba linii limpedi. Atari spectre le numim spectre de absorbtione ori întorse sau compuse. Convingendu-ne, ca linile caracteristice limpedi din spectrulu de gazu a cutării corpu

scóleloru nóstre sî ajunge la aceia consecintia ca pentru scopulu acest'a trebuie se avemu doi amplioati. — Credu ca reſerintele scolarui, care are se iéſa in fati'a locului spre a pôte delatorá greutatile ce obvinu, trebuie se aiba insurisile recerute, sa si impuna, se sia o persoña cognoscuta si o persoña grata si atunci cu securitate va scóte resultatele dorite. — Crede ca atari bárbari consistoriu i pôte esmiti, caci consistoriu si pôte cásigá convicțiunea adeverata despre hârnici'a receruta si din acést'a impregiurare densulu spriginesce propune-comiſiunici. —

(Va urmá)

Proselitismu.

(Fine.)

Ecă domnule pentru ce n'amu potolu se 'ti scriu de-si 'ti eram datoriu, ecă pentru ce nu-mi mai vedi de unu tempu incóce nice numele — cum dici — in publicitate si nu din causa cum intrebica, dôra a-si si muritu? se pôte ca de atâta necasuri se ajungu si óra aceea mai curendu caci precum dice Solomonu „omului tristu i se usca ósele“, si in adeveru, de cându nu m'ai mai vediutu nici nu m'ai mai cunósee, caci acum de căte-va dile amu inbetranitu de atâta napastoiri că si cutare rege alu franciloru, despre care se dice, ca aruncatu in arestu in căte-va óre asiá incarunți, incătu nu 'lu cunoscea nici amicii lui! Ecă dupa servitiu de 9 ani destulu de coresponditoru intre atâta impregiurarii deplorabile — acum pentru unulu că Spornicu căe aduse 27 (nu 40) ómeni cu elu me suspendara pre mine; ecă ce postu petrecu, ecă ce sănte pasci ajungu, totu seraculu are ce-va pre pasci; eu inse nemic'a, dara si cheia dela biserică mi-a luat-o, de eu de vr'o 5 septamâni nici nu potu intră in biserică, că se-mi facu bataru pentru mine rogationi, ci numai Spornicu si Popoviciu, cari pâna aci diceau ca naſur'a si mirula unitu suntu spurcate; Seiu ca tu te vei mirâ multu aducendu-ti a minte mai cu séma de ce-mi diceai o data, . . . tu nu vei avansá (n'amu asteptato) fiindu ea n'ai absolu toriu, cu tóte acestea de securu te voru salarissé pentru alte portari ale tale că se poti traſi acolo, bâ te voru mai incinge si cu rosiatia . . . ecă ca ambe le amu capetatu: salariul redicatu cu 20 fl. subtrasi din subsidiulu avutu de pâna acum, apoi brâul rosu e suspendarea; acum dupa acést'a va urmá pôte si óre care decoratiune de atare pan-

dia, — vedi frate cum se intorce lumea: homo proponit Deus disponit*) — Si tóte acestea le au facutu numai N. de aci, N. din F. si doi din B. carii au intorsu pre NN. si ast'a e acum fac totum, altu cum alti superiori si opinionea publica e pentru mine; si cu tóte acestea pre mine me inculpeaza mereu, ca eu agitul ómenii contr'a lui Spornicu, eu adeca facu aceea ce-'mi dicu ómenii ca „dêca remâne S. trecemu noi“, asiá eu de cătu sa sufera o persoña carea me sapă, mai bine pre 50 popreni, cari me inaltă.

Dara éca chiaru pre cându scriu pre aci amu capetatu una ultimatu in care sta, ca déca nu primescu pre S. de parochu lângă mine me va sterge din numerul preotiloru! Si unde se apelez? unde e superioritatea si sinodalitatea in biserică nôstra ?**) Nu'ti mai scriu deci nemic'a acum decât se esclamu lacramându cu profetulu Eremi'a: vai mie ca preste unu necasu mi-a tramisu domnoulu altu necasu! — Vedu frate, ca acest'a prin atari mesuri me silescu sa me lasu cu dorere de aceea ce amu iubitul mai multu, de scumpa dora suspino s'a preotia, ce in tre atâta suferintie de 9 ani totu amu portat'o cu respecto!***) — Si vedu si eu ca nu o potu s'o mai ducu caci pre lângă cele-lalte, cele scii, au pusu si ochi rei acum asupr'a mea, incătu in venitoriu gresindu si eu ce-va că omu peccatosu că oltii, va si vai de mine; dara se vedi ca cadieniu ev, voiu face că se stranute si unii din acest'a prin ochi, sciu cum . . . de nici amente nu-si aducu pôte . . . est modus in rebus! Altu nu'ti mai scriu fără insinte de a fint le rogu de trei: intâi ieră ca adi n'amu nici 5 cr. se'ti platescu epistol'a la posta; ieră a dôra ca'ti scriu pre atare hartia rupta dintr'unu protocolu, caci adi nici hartia n'amu sa cumpera; nu te superá a treia óra si nu cugetá, ca din disprelui amu lasatu căte unu porcund si unde in epistolă caci cauta si vedi ca acel'a nu e porcund din negrélă fără lacrime picate pre scrisore, caci nu e óra in care se nu versu

*) Mai bine; metropolit'a disponit, ori absolutismulu catolicu alu dvóstra!

**) In congresulu autonomiei catolice maghiare din Pest'a, si in infabilitatea unoru principie condamnate de cultur'a umana!

***) Ast'a o recunoscu si eu si si altii, pentru aceea si securu ca rusinea nu e a ditate in ast'a privintia ci a infocatiloru proselitistic. . . . !

F, G, H. Dintre acestea A si B se afla in rosu, C in rosu cătra orangiu, D chiaru in orangiu, si forméza o linia dupla marindu-se spectrulu, E in galbenu, F in loculu acel'a, unde verdele trece in vinetu, G in vinetu intunecat si H in violetu.

Totu Frauenhofer observă si aceea, ca ambele linii intunecate D. din spectrulu solaru corespundu intru tóte cu cele dôue linii limpedi, care se nascu prin lumin'a unei lampe, si care noi le cunóscem si astadi sub nume de „linia dupla a natriului.“ Tóte liniele aceste se numescu „liniele lui Frauenhofer.“ Voindu cine-va se analizeze unu corp terestru séu cerescu, trebuie se scie mai intâi distanta tuturor linieielor acestor'a de olală pentru ori si care substantia frangetória.

Spre scopulu acest'a se afla mai multe aparate: asiá a lui Kirchhoff, carele are patru presme de cristal plumbosu in locu de un'a, dintre care trei au unghiu de fractiune=45° iera a patr'a de 60° (graduri); telescopiul maresce pre de 40 ori. Thalén aplică la spectroscopiu seu 6 prisme de cristal plumbosu si fia-care prisma frângă sub unghiu de 60°; Cassiot merse la 8 si Merz chiaru pâna la 11 prisme de sticla; Coocke aplică 9 prisme de carbonu suflatu. Cu sperate de acestea cercetă in tempulu mai recente Angström spectrulu sórelui si află in densulu aprópe 1000 linii intunecate. Elu nu si-a insemnato liniele dupa metod'a lui Kirchhoff cu scel'a de milimetru, ci dupa lungimea undelor luminei, căreia i-corespunde linia. Cu ajutoriul acestui metode, cunoscendu lungimea unei linii, potemu determină indata cătu suntu de lungi undele etherului, care produc acést'a linia, asemenea si cum se schimba lungimea undelor.

Liniele intunecate alui Frauenhofer concadu cu liniele limpedi din speciale materielor terestre.

Kirchhoff si Bunsen recunoscera, ca ambele linii intunecate de a lui Frauenhofer concadu cu cele dôue linii limpedi a natriului. Celu de intâi nu se multiam cu atâ'a; voi in adeveru sa se convinga, si facendu totu experimentulu de nou se

lacrame de atâta superari, căci cum m'am dedat a dice, dicu si acum eu psalmistul, profetul si imperatulu Davidu; lacremile mele suntu pânea mea diu'si nöpte. — Dupa acestea vorbesee epistol'a de alte lucruri ce respectivul preotu are cu vi-tregii sasi etc. etc. Eu inse me intoreu acum cătra on, publicu românu se-lu intrebu cu totu, respectul ca óre mai trebuie comentaru la acestea scandaluri provenite prin proselitismu nestemperatu?*

Reconoscu, ca eu amu gresit u reu aci caleându valorea amicetiei — sinceritatea, descoperindu in publicu acést'a epistolă ce, se intielege a fostu destinata secretului, inse de alta parte iéra credu ca pre autorul ef nu-lu stricu in ochii superiorilor sei mai reu de cum se vede stricatu pâna acum. Mi amicu acest'a, pre més a căruia amu astădatu acést'a epistolă, mi amicu cel'a ce a tramis'o si-lu compatisescu din anima, inse mi amicu adeverul si compatisescu direptatea atacata, mi amica caus'a nôstra natională, care prin atare proselitismu orbu si desperatul patimesce, a patimitu si va mai patimi inca; caci uitati dloru, aci in acestu proselitismu orbu si desperatul, diace si ran'a nôstra politica „pasivitate si activitate“! Si nui acest'a proselitismu orbu si desperatul cându Blasiulu fără nice unu motivu croesce atari imparechiari in tre fratii de unu sânge? Asiá in opidulu Cohalmu — dupa cum audo — nu suntu nici 200 fam. gr. cat. cu tiganii cu totu, carii numera la vr'o 50 fam., nu e portiune canonica, nu e dotatiune, cu unu cuventu, se vede trist'a sorte ce are se duca unu preotu cu familia aci si din aceea epistolă ce chiaru pentru aceea o pusei aci mai din cuventu in cuventu, că sa-si pôta face ori cine idea despre adeverat'a causa, si asiá parocul actuale nu cere capelanu, poporul inca e micu si nici nu-lu cere ci inca protesteză, inse Blasiulu suspendéza totusi pre unu preotu cultu, inteligente, nationalistu bunu si că atare cunoscute si publicului si că corespondente la vr'o 3—4 diariale, cu unu cuventu pre nnulu dintre cei mai zelosi preoti din clasa preotiloru rurali, pentru o persoña că Spornicu, carele pre cum afirma chiaru poporenii lui „nu pôte celi nici o evangelie, ci totu socrus'o si ómenii ii spunu ambletele prin biserică“ si inca pre acest'a lu inzestréza cu dreptu de parocu, nu de capelanu, si inca precum amu auditu chiaru din gura parochului P. se duca si protocole separate cu cele 27 familie legate de elu; inse aci e altu scopu, scopulu propagării unirei

si convinse. Pentru elu nu mai eră nice o indoieala, ca liniele intunecate D. din spectrulu solaru se nascu dupa metod'a reintorsetorei spectrelor prin aburulu de natriu ce esista pre sôre. Ajungendu apoi la acestu resultatul fericitul, spiritul lui Kirchhoff sboră mai de parte. Elu facu experiente analoge cu forte multe materii terestre si află, ca in atmosfer'a sórelui esista feru, ceea ce o afirméza si Hofmann, Augström si Thalén dupa calculu probabilității, de unde resulta pentru esistint'a feru lui in atmosfer'a sórelui o probabilitate de 1:2²⁶ adecă de 1:1,152,930,000,000,000,000. Totu in modul acest'a afirméza Kirchhoff, ca in atmosfer'a sórelui esista: calciu, caliu, magnesiu, manganiu, chromu nicoiu si hydrogenu, ca ci liniele spectrali a acestor materii terestre numai ca dupa lungimea si latime loru constuia intru tóte cu totu atâta linii intunecate, ci ne dau se precepem invederatu, ca si cu privire la intensitatea luminei corespundu cu ceste din urma.

Probabilitatea de esistintia in atmosfer'a sórelui nu e asiá mare pentru metalele: zincu, bariu, arama, cobaltu si auru, caci coincident'a liniei limpedi cu cele intunecate e numai particulara. Asemenea pentru metalul titanu.

Spectrele metaleloru: argintu, mercuriu, antimonu, arsenicu, cusuitoriu, plumbu, cadmiu aluminiu, strontiu si lithiu nu aréta nici o consunantie cu linile lui Frauenhofer; asemenea nice a materiilor nemetalice siliciu si oxigenu.

Opiniunea lui Kirchhoff despre proprietatea fizica a sórelui.

Omenii presupusera de multe ori, ca linile intunecate alui Frauenhofer in spectrulu solaru se nascu prin aceea, ca in atmosfer'a sórelui esista nesce materii, care absorbu radii coloriti, ce corespundu acestorui linii, dar' nu sciu nimenea cauza a acestei absorbtioni, pâna cându demonstră Kirchhoff, ca unu abur absorbe din lumina alba chiaru acel radi, cari i-aru eradiá acestu abur, fiindu invapaiatu, si ca totu sistemulu de linie a lui Frauenhofer

mai multe spectre intorse de a acelorui materie, ce se afla si pre pamantu, suntu cùmulate preste olalta. In modul acest'a veni acestu mare inventiatu la o intuiție nouă despre proprietatea fizica a sórelui, care e diametraliter opusa hypotesei lui William Herchel.

Kirchhoff opinéza, ca sórele constă din unu simbure solidu seu fluidu pieuratosu, carele se astă in celu mai inaltu stadiu de invapaiare. Că tóte corporile solide ori fluide pieuratosu, acestu simbure eradiéza totu felul de radi coloriti, si pentru sene ni-ar' dă una spectra continuu fără linii intunecate.

Pre acestu simbure centralu alb de vâpaia lu incongiura o atmosfera de o temperatură mai mica, in carea, pentru ferbintiela cea enormă a simburelui, se astă in forma de aburi multe materii, din cari e compusu insusi simburele. De aceea radii de lumina eradiati de simbure, inainte de ce ajung la noi trebuie se tréca prin acést'a atmosfera, si fia care aburese stinge din lumina alba pre acel radi, cari i-aru eradiá ei fiindu invapaiati. Si in adeveru, analisându prin o prisma lumin'a solara, vedem, ca au disparut o moltme de radi, si inca chiaru acel'a, pre care i-aru eradiá de exemplu natriulu, ferulu, calcigulu etc. fiindu invapaiati. Prin urmare, in atmosfer'a sórelui trebuie se esiste aburi de natriu, feru, caliu, calciu, bariu, magnesiu, manganiu, titanu, cromu, nicoiu, cobaltu, hidrogenu si probavuru si aburi de zincu, arama si auru, deci si in sóre trebuie se esiste aceste materii.

Nu e nici o indoieala daru, ca totu acele substantie compuna si sórele, din cari e compusu si pamantul nostru.

De ne-ar' si posibila sa deleturamu it'una modu carele lumin'a alba a simburelui centralu a sórelui, si se analisâmu cu prism'a numai lumin'a aburiloru invapaiati din atmosfer'a sórelui, era trebui se capetâmu in adeveru chiaru acel radi, cari forméza acum in spectru liniele lui Frauenhofer.

(Va urmá.)

nu sciu cu mai cine cu ori ce pretiu.*). Edeveru altu eom, ca unu popora mai indereinică în Cohalmu nice nu se mai vede, și numai frcările lu aduse la atât'a indereinică, pentru ca acum de exemplu: S. da beatura în tôte părțile de cadră omenei pre strade; P. că se nu-si pierdă omeneii prin Spornicu inca face ce pote că cându și densulu acom s'ar face preotu, și asiă noi pasă culăruia ca se supera cu cutare preotu, căci merge la altul apo!

Cu unu cuvento, scandalul e mare, dara e grăsnica prapastia ce vedem ca o produce acestu proselitismu intre fratii de unu sânge; cu de acestu scump'a nôstra națiune nu va ajunge nici o dată său forte tardiu la ceea ce merita, de a jocă și ea rola in concertulu poporelor civilisate! — In urma inse amu a me intorice cătra superioritatea bisericei nôstre gr. or. fia aceea Consistoriu ori sinodu, și ale spune in numele mai multor'a, cu cari amu convenit si discutat intrebarea: Ore sa se demita si biserica nôstra gr. or. a primi preoti ce vinu dela releg. gr. cat.? — cum ca chiar interesulu bisericei nôstre cere se deslegam acăstă intrebare in favorulu credintei nôstre, pentru ca cum vedem, Consistoriul gr. cat. ori cându primesce dela noi preoti si inca fără a cercă de persoană si medilöce că si in casulu presioane; in anii trecuti căti preoti gr. cat. s'au rogatu ai primi cu poporu cu totu in senulu bisericei nôstre, inse nu s'au primito, pentru ca se dice ca la noi in astă privintia esista principiu „déca facu alti reu sa nu facem si noi“ principiu frumosu si sănătu, inse trebuie se ne convingem, ca in casulu acesta nu se poate aplică, căci e in detrimentulu religiunei nôstre, pentru că déca ne iubim religiunea nôstra, avemu si datoria se o si propagâmu prin medilöce morali si legali; si déca acum sa si imbia ore cine a primi marturisirea religiunei nôstre, nu pricepemu, de ce sei refusâmu primirea lui? Si déca primimu poporulu, turm'a, de ce se nu primimu si pastoriulu, ce representâmu turm'a?! Bă pâna acum multi ne-au inferatu si eu aceea, ca noi de ura ce avemu cătra unatia nice nu primimu preoti uniti in senulu nostru si astă nice nu ne place a o mai audi! —

Ei si altii cu mine suntem de parere, ca in atari casuri se tienem de altu principiu si anume: Pre tòti români mireni si preoti, persecutati de ultramontanismulu, absolutismulu, despoticismulu iesuitic si de infalibilistii seculului 19, si cari recuuoșcă, ca numai biserica gr. or. e biserica românească nationale, se-i primimu cu placere in senulu ei!!! Dixi! —

Romania.

† Prințepele Alessandru Cuza au murit, in Heidelberg la 2 Maiu, năptea după sosirea sa in acelu orasiv.

Siepte ani au trecut la 11 Februarie, de cându Alessandru Ioanu I. după o domnia de siepte ani, s'au coborit de pre tronul României. De atunci portile patriei S'ale i remase inchise, si eternitatea se deschise pentru Elu pre pamentu strainu.

Epoch'a lui Alessandru Ioanu I. va ocupă in Istoria României, unu locu însemnatu, intre Domniele pamentene.

Urcarea sa pre Tronul Moldaviei, la 5 Ianuarie 1859, prin alegerea adunării din Iasi, au fostu uno stralocita triunfu al liberalismului national, contr'a spiritului reactionario al trencutului. Intrunjarea pre fruntea sea si a coronei Munteniei, în 24 Ianuarie 1859, prin aclamarea energica a poporului si alegerea adunării din Bucuresti, au fostu triumful dreptului de suveranitate nationala, contr'a uneltilor straine care voiau a tiené in desunire două parti ale acelui-asu poporu.

Astu-feliu, numele lui Alessandru Ioanu I. va fi repetitu posteritatii că simbolu alu liberalismului si alu independeniei nationali.

Insa-si mórtea sea, survenita in diu'a de 2 Maiu, sanctifica si mai multu in memori'a plugăriului român, amintirea emancipării lui de sub puteră unor institutioni barbare si inechite, emanciparea care si are sorginte in actulu politico seversitu in diu'a de 2 Maiu 1864.

Că Domnu Român, Alessandru

*) In fóia nostra ne spuse ore cine in unul din nrii trecuti ca Esc. S'a D. Metropolit Vancea aru fi disu iéra in unu asemenea casu in Consistoriu ca „finis sanitificat media“, refută ore cine, inse fără a primi refutarea căci atâta exemplu de-si că acesta ne deslarva ori ce intortocări!

Ioaanu I au sciutu totudén'a cu mandria si cu peptu a tiené susu drepturile si demnitatea patriei sale. România lu binecuvintăza; si animile patriotică nu potu a nu lesă se cada lacrami de recunoștința pre momentulu acestui memorabilu Domnu nationalu.

PROGRAM'A pentru ceremonia inmormantării fostului Domn Alessandru Ioanu I.

Convoiul, fiindu a trece pre la frontieră Iticană spre a veni la Ruginos'a, unde are sa se facă inmormantarea, se va urmă după cum se arată mai josu.

1. La frontieră Iticană, trupele concentrate, la sosirea corpului, voru prezintă armele, si la intrarea pre pamentulu românu se voru trage trei salve.

Se voru astă presente tôte autoritățile locații, precum si siefulu divizionei a IV teritoriale, insotit de 4 oficieri superiori si patru inferiori. Acești a voru insoci corpulu pâna la Ruginos'a, formando garda de onore.

2. La Ruginos'a se voru astă trupele ce se voru transportă din Iassi.

La sosirea corpului, ele voru prezintă merela avendu stégulu si musică. In tempulu trecerii corpului la biserica, se voru trage trei salve.

La usiile bisericei, se voru asediá sentinile de sergenti. La capula sacerdotaloi, voru fi oficiari cu sabie in mâna.

3. La ceremonialulu inmormantării, pentru coloni voru tiené cordonele sacerdului.

Majorii voru purtă pernele cu insignele Domnesci si cu decoratiunile.

La coborirea in mormantu, se voru trage trei salve.

4. Unu adjotantu domnescu va asistă la acestu ceremonialu, din partea Domnitorului.

Domnulu ministru de resbelu va reprezentă guvernulu.

5. In diu'a inmormantării, se va face unu servitu funebru in metropoli'a capitalei.

„Monitorulu“.

Nr. 414-4873.
presid.

Anunțiu.

Comitetulu Asociatiunei transilvane, la cererea comitetului arangiatoriu pentru primirea membrilor Asociatiunei la adunarea generală din Dev'a, din motive ponderose in siedint'a sea din 10 Maiu c. n. a. c., s'a aflatu indemnătu a strămută adunarea generală pentru anul curent de pre 4 Aug. cal. nou a. c. — diu'a desfășura de adunarea generală dela Sabesiu, — pre 11 Augustu c. n. a. c. si dilele urmatōrie, totu in opidulu Dev'a.

Ceea ce prin acăt'a, conformu §§-loru 14, 21 si 25 din statutele Asoc. se aduce de temporiu la cunoștința publica.

Dela presidiulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului român.

Sabiu in 20 Maiu 1873.

Iacobu Bologa

V. Presedinte.

Ioaanu V. Rusu

Secret II.

Concursu.

Pentru vacanța statiune de preotu din comun'a Pischiintiu clas'a III, statotaria din 116 famili si acăstă se scrie pâna la 10 Iuniu a. c. concursu.

Emolumentele suntu acese:

1. 16 jugere pamentu aratoriu.
2. 6 jugere pamentu fenatiu.
3. tota cas'a o di de lucru.
4. stol'a indatinata.

Doritorii de a ocupă acăstă statiune sa-si trimita concursele loro instruite in sensulu statut organico pâna la scrisulu terminu, la subscrișulu in Orastie.

Orastie 30 Aprilie 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Nicolau Popoviciu,

(2-3)

protopopu.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei statiuni de parochu in comun'a Bogatiu protopresbiteratului Mercurii se scrie concursu cu terminulu pâna in 2 Iuniu a. c.

Emolumentele acestei statii sunt:

1. Dela 170 familii o ferdela de cucurușu.
2. O di de lucru de sia care familie.
3. La bobotăda 20 cr. de familie si stol'a usitata pâna acum.

Doritorii de a ocupă acăstă statiune au a-si tramite cererile loro, instruite conformu prescriptelor „Statutului Organicu“, pâna la terminulu preseptu la subscrișulu.

Mercurea in 2 Maiu 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu Ioaanu Drocea
(2-3) adm. prot:

Concursu.

Pentru statiunea de parochu din vacanța parochia gr. or. Miclosilaca, protopiatul Muresilui se deschide concursu pre bis'a In resolutuni cons. do 15 Martiu a. c. Nr. cons. 283. pâna in 17 Iuniu, a. c. c. v.

Emolumentele suntu:

1. Portiune canonica statotaria in pamentu aratoriu 4 jgieri 221 □°

2. Dela 69 familii căte o ferdela de bucate si căte o di ed lucru si stol'a pâna acum usuata si usufructul cimiteriului care face 5—6 care de fenu; din bucate a trei'a parte compete cantorelui.

3. Cas'a parochiala cu o gradina de legumi.

Doritorii de a ocupă acăstă statiune au a-si adresă suplicele loro instruite, conformu Stat. Organicu la subscrișulu. — Post'a ultima Felvincet et Maros-Uyvár.

San-Benedek in 3 Maiu 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu concerninte,

Arseniu Crisanu,

(2-3) adm. prot. gr. or.

Concredeți-ve celoru adevereite de bune!

Medicamente esamineate chimice prin judecătoria, in anulu 1868 in Viena si racunoscute de eseciente prin marturii si atestate numerose.

Balsamu preservativu contr'a căreilor, midilocul celu mai cu efecto contr'a nemistuirei, slabiciunei de stomachu, căreilor in stomachu, epilepsiei, durerilor de colica si frigurilor gastrice (periodice).

Pretiulu unei butelce intregi dimpreuna cu povatiuirea de intrebuintare 1 fl. 50 xr., unei butelce de jumetate 80 xr.

Siropu de plante de muschiu preparat de Dr. Müller.

Suprindietorii in efectulu seu contra cărulari de peptu, tussei, ragusierei, mucosirei, (flegma), cărulari de călăgiu si nodu, scuipirei de sânge si contr'a tuberculosei incepătorie de plumâni.

Afara de acestea siropulu acesta s'a intrebuintat cu succesu bunu contra tussei cu găfare si tussei inadusită a copiilor, sioparlaitiei de pele, din care causa acestu siropu lu tienu multe familii totu-dén'a in rezerva. — In tigalitie originale pentru adulti si copii dela 4—5 ani.

Pretiulu unei tigalitie dimpreuna cu povatiuirea de intrebuintare 50 xr.

In Sabiu se poate capăta adeveratu numai la Michael Sill, comerciant de specerie, de asemenea in Barotu la M. Litzky, farmacist: Bistrită la F. Kelp; in Blasius la C. Schiessl, farmacista; in Orastie la C. Reckerd, farmacista; in Miercuru la F. Leicht; in Deesiu la I. Kremer; in Fagarasiu la I. v. Steinburg, farmacista; in Ghergii, Ditru la I. Szathmári, farmacista; in G-Szt-Nicolae la F. Fröhlich, farmacista; in Hoss-faleu la F. Jekelius, farmacista; in Alba-Iulia la C. Boos; in Kezdi-Osiorhei la F. Lucats; in Clusiu la C. H. Binder, farmacista; in Kovasna (Alovatu) la Mehlich et Imre; in Brasovu la F. Iekelius, Ed. Kugler si Gr. Sav'a, toti farmaciști; I. Dosioiu, I. G. Galz, comersanti de specerie; in Muresiu Osiorhei la M. Bucher; in Mediașu la A. Hienz, farmacista; in Aiud-Mare la F. Horvat; in Seghișoara la I. B. Teutsch, comersante; in S.-St.-Georgiu la Schutag et Comp. in Reginulu sasescu la S. Dietrich; in Temisișoara la C. Kessely.